

Gmina Smętowo Graniczne realizuje „Gminny Program Szczepień Profilaktycznych Przeciwno Pneumokokom”. Program przeznaczony jest dla dzieci z terenu Gminy Smętowo Graniczne urodzonych w 2015 r.

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia jest jedną z najistotniejszych zadań gminy wynikających art. 7 ust. 1. pkt 5 z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Do zadań własnych gminy w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej należy w szczególności opracowanie i realizacja oraz ocena efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców.

Pneumokoki to bakterie należące do najczęstszych przyczyn poważnych zakażeń bakteryjnych u dzieci. Ich nosicielstwo jest powszechne w populacji. W Polsce, nosicielstwo *Streptococcus pneumoniae* u dzieci w wieku 6 miesięcy życia - 5 roku życia występuje u 80-98% dzieci. Często osiedlają się w gardle lub nosie, nie wywołując objawów choroby u zdrowych dzieci (tzw. nosicielstwo, zwłaszcza u dzieci uczęszczających do żłobka lub przedszkola).

Nosiciele, którymi są nie tylko dzieci, mogą jednak stanowić źródło zakażenia dla innych osób wrażliwych na zachorowanie, a w pewnych sytuacjach także sami chorują. Pneumokoki najczęściej wywołują powszechnie znane choroby, jak zapalenia górnych dróg oddechowych (ostre zapalenie ucha środkowego, zapalenie zatok przynosowych), ale u niektórych dzieci i osób dorosłych mogą powodować ciężkie, zagrażające życiu zakażenia inwazyjne (bakterie przełamują bariery ochronne i przedostają się do krwi), do których należą:

- sepsa – uogólnione zakażenie z ciężkimi objawami ze strony wielu narządów
- zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych
- zapalenie płuc, zapalenie stawów
- inne zakażenia (np. wewnątrzbrzuszne).

Zakażenia inwazyjne powodują poważne powikłania (w tym kalectwo), a wielu z zakażonych chorych umiera. *Streptococcus pneumoniae*, czyli pneumokok jest bakterią o wysokiej zjadliwości, która jest jedną z głównych przyczyn umieralności przede wszystkim u dzieci najmłodszych. Dzieci te, ze względu na nie w pełni wykształcony układ immunologiczny, są szczególnie narażone na zachorowanie wywołane pneumokokami. To właśnie w celu zapobiegania tym najcięższym postaciom prowadzone są szczepienia.

Cel ogólny Programu to:

1. poprawa stanu zdrowia dzieci poprzez przeprowadzenie skutecznych szczepień przeciwko pneumokokom.
2. zmniejszenie liczby zakażeń inwazyjnych – posocznicy i zapaleń opon mózgowo-rdzeniowych i liczby zapaleń płuc oraz zapaleń ucha środkowego wywołanych przez bakterie pneumokokowe,
3. zmniejszenie nosicielstwa bakterii pneumokokowych w jamie nosowo-gardłowej,
4. zmniejszenie kosztów związanych z leczeniem w/w schorzeń,
5. eliminację lub ograniczenie jego krążenia pneumokoka w środowisku,
6. uzyskanie efektu populacyjnego, tj. ograniczenie zachorowalności również wśród dzieci nieszczepionych, jak i dorosłych i przede wszystkim ludzi starszych.

Na podstawie dotychczasowych efektów powszechnych szczepień Światowa Organizacja Zdrowia zarekomendowała wprowadzenie powszechnych szczepień szczególnie szczepionką

koniugowaną, we wszystkich krajach jako priorytetowe działanie w celu obniżenia zachorowalności i śmiertelności z powodu zakażeń pneumokokowych. Choroby pneumokokowe są jedną z głównych przyczyn groźnych zachorowań i zgonów wśród noworodków i dzieci młodszych.

W polskim PSO mimo apeli medycznych autorytetów szczepienia przeciwko pneumokokom nie są obowiązkowe, występują jedynie jako zalecane. Część rodziców korzysta z różnych szczepień zalecanych, jednakże dla większości barierą jest niestety sytuacja ekonomiczna.

Szczepienia ochronne przeciwko pneumokokom, ze względu na swoją skuteczność zostały już włączone do narodowego programu szczepień dla dzieci nowonarodzonych w ponad 45 krajach. WHO zaleca wprowadzenie skoniugowanej szczepionki przeciwko pneumokokom do narodowych programów szczepień ochronnych.

Do szczepień ochronnych zastosowana będzie szczepionka Prevenar13. Preparat Prevenar 13 stosuje się do ochrony dzieci pomiędzy 6 tygodniem i 5 rokiem życia przeciwko chorobie inwazyjnej, zapaleniu płuc i ostremu zapaleniu ucha środkowego wywoływanym przez bakterie *S. pneumoniae*. Dzieciom w wieku od dwóch do pięciu lat należy podawać pojedynczą dawkę, co ze względu na ograniczone możliwości finansowe Gminy, schemat szczepienia pojedynczą dawką jest uzasadniony.

Co należy zrobić, by przystąpić do Programu?

Wystarczy, by rodzic dziecka zgłosił się do Przychodni Lekarskiej SPZOZ, ul. Kocińska 5, 83-230 Smętowo Graniczne, tel. 58 58 222 43. Personel Przychodni poinformuje o możliwych terminach szczepienia. Lekarz pierwszego kontaktu, po przebadaniu dziecka, zdecyduje, czy jego stan zdrowia pozwala na przyjęcie szczepionki. Wykonanie szczepienia wymaga zgody rodzica.

Zachęcamy do uczestnictwa w Programie!